

Natuurmonumenten

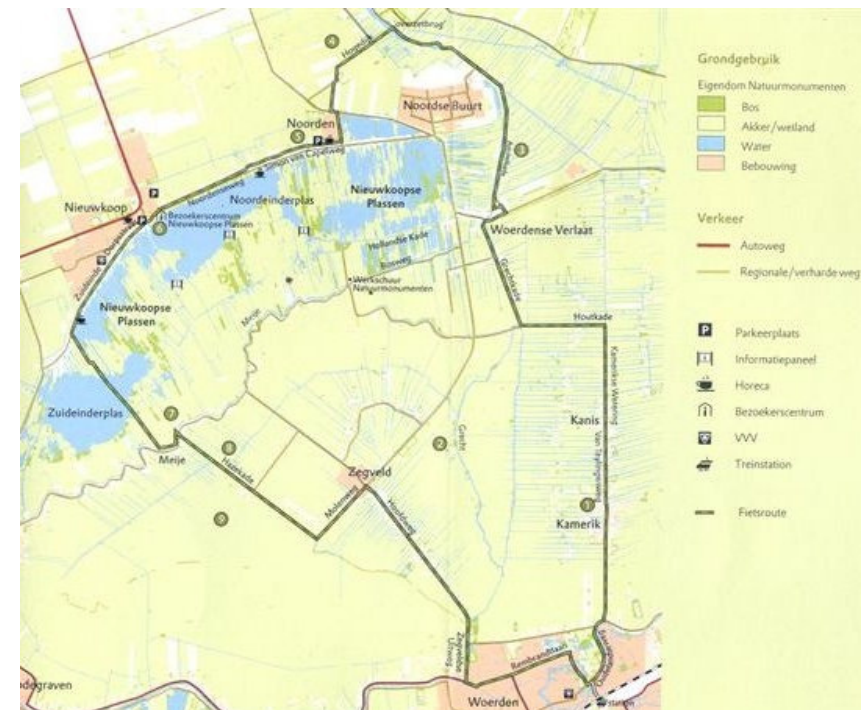
Centraal kantoor
Schaep & Burgh
Noordereinde 60
1243 JJ 's-Graveland
T (035) 6559933

Boekesteyn / Villa Labora
Noordereinde 54c
1243 JJ 's-Graveland
T (035) 655 99 33

Fietsroute

Nieuwkoopse Plassen

Fietsen door het heden en verleden van de Venen

Natuurmonumenten. Als je van Nederland houdt.

Fietsroute Nieuwkoopse Plassen

Fietsen door het heden en verleden van de Venen

Start NS-station Woerden
Lengte 35 km
Duur ca. 3 uur

Alternatief startpunt

U kunt de fietsroute ook in Nieuwkoop beginnen vanaf het bezoekerscentrum van Natuurmonumenten. Voor fietsverhuur zie elders in deze folder.

Reis door de geschiedenis

Wie door De Venen fietst, maakt een reis door de geschiedenis. Overal zijn nog sporen van het verleden in het landschap herkenbaar. Een negentiende eeuwse loods, een kreek uit de prehistorie, en een legakker uit de Gouden Eeuw. Landschappen uit verschillende perioden in de geschiedenis liggen in De Venen vlak naast elkaar, of soms zelfs over elkaar. Niet overal ligt dezelfde 'laag' aan de oppervlakte: sommige delen van de Venen worden gedomineerd door een middeleeuwse laag, terwijl elders de 19e eeuwse laag het meest duidelijk aanwezig is.

Omstreeks het jaar 1000 begon de mens de uitgestrekte veenmoerassen in De Venen te ontginnen voor akkerbouw. De veenontginningen liggen relatief hoog in het landschap en bestaan uit lange, smalle kavels en brede sloten (bijvoorbeeld tussen de Meije en de Oude Rijn).

Turfwinning heeft het landschap in de Venen ingrijpend veranderd. In de Gouden Eeuw nam de vraag naar turf enorm toe. Grote oppervlakten veen werden afgegraven. Zo ontstonden grote aangesloten veenplassen. Het zijn de hoogste delen in het landschap (bijvoorbeeld Nieuwkoopse Plassen).

In de 19e eeuw begon men de veenplassen weer droog te pompen en in te polderen. Zo kregen de boeren meer landbouwgrond tot hun beschikking. Droogmakerijen vallen op door hun lage ligging, 5 tot 6 meter onder zeeniveau (bijvoorbeeld Polder Nieuwkoop).

De fietsroute leidt u langs verschillende (historische) landschapstypen en de bijbehorende natuur. Onderweg rijdt u langs gebieden die een rol gaan spelen in natuurontwikkeling. Natuurmonumenten wenst u een plezierige fietstocht toe.

Startpunt

Start bij NS-station Woerden. Verlaat het station en volg de fietsbordjes richting Kamerik. Ca. 2 km buiten de bebouwde kom ligt links de ingang van de Wilhelminahoeve met een informatiepaneel. Stap hier even af.

1 Ontginningsgeschiedenis

Op deze plek kunt u goed zien dat veel boerderijen langs de Kamerikse Wetering (waaronder deze Wilhelminahoeve) ver het land in liggen bovenop een kleirug. Er lopen allemaal weggetjes naartoe. Dit is bijzonder. Oorspronkelijk lagen alle boerderijen langs de wetering. Door inklinking van het veengebied kwam deze kleirug (een oude rivierafzetting) naar boven. Tijdens ontwatering klinkt klei namelijk minder in dan veen. Om verzakking te voorkomen is een deel van de boerderijen toen verhuisd naar deze kleirug.

In Kamerik passeert u de kerk. Blijf de weg volgen (richting Woerdense Verlaat) met de wetering aan uw rechterhand. U passeert Kanis. Na 1,5 km maakt de weg een haakse bocht naar links: de Houtkade. Deze gaat halverwege over in een halfverhard fietspad. Recht voor u uit ligt de kade van de Grecht. Het fietspad maakt een bocht naar rechts en gaat de kade op. Stap hier even af en ga in de bocht van de Grecht staan.

2 Kamerikse Nessen

De Grecht is een boezemwater: hij vangt water op uit de omringende polders en voert het af. Zo zijn de polders ontwaterd en ingeklonken (gezakt). De Grecht zelf ligt daarom veel hoger. Eind 15de eeuw is het riviertje opnieuw uitgegraven en rechtgetrokken. Een aantal bochten is toen afgesneden. In die bochten ontstonden eilandjes; de boezemlanden of nessen. Hier heten ze de Kamerikse Nessen. Vanaf het punt waar u staat kunt u links vóór u (1 km verder) er een aantal zien liggen. U herkent ze aan de wilgenbosjes. Ook de nessen zijn nooit ontwaterd en ingeklonken, waardoor ze hoog in het landschap liggen. Behalve maaien en hooien doet (mede)eigenaar Natuurmonumenten hier verder niets. Zo ontstaat een vegetatie met verschillende soorten orchideeën en bijvoorbeeld moeraskartelblad.

U vervolgt het fietspad. In Woerdense Verlaat gaat de halfverharding weer over op asfalt. Aan het eind maakt de weg een bocht naar rechts. Voor de brug slaat u rechts af. Na 500m linksaf de Amstelkade op.

3 De Amstelkade

De graslanden langs de Amstelkade geven het landschap een afwisselende indruk. Er groeien kleinschalige bosjes tussen het groene gras en de sloten scheiden de veenweidepercelen. Met een beetje geluk ziet u een havik of een grote zilverreiger. Langs de Amstelkade is de zogenaamde 'ecologische hoofdstructuur' gepland. Dit is een strook van nieuwe natuur die verschillende belangrijke natuurgebieden met elkaar verbindt. In de toekomst komt het graslandengebied er heel anders uit te zien, en geeft het ruimte aan allerlei bijzondere moerassoorten zoals de noordse woelmuis en de rietorchis. Na 2,5 km zie u aan de overkant van de Kromme Mijdrecht boezemlandjes liggen.

Na 3,5 km steekt u de Kromme Mijdrecht over via de klapbrug voor fietsers en wandelaars (zelfbediening). Na de brug rechtdoor de Sluitkade op. Aan het eind links en direct rechts. Aan uw rechterhand ligt de Kousspolder, tegenwoordig De Groene Jonker geheten.

4 De Groene Jonker

Het nieuwe moerasgebied is in beheer en eigendom bij Natuurmonumenten. Het is onderdeel van dezelfde natuurverbinding als de graslanden langs de Amstelkade. De inrichting door de overheid is hier echter al voltooid. Voorheen was het gebied geheel grasland. Nu is er echter een afwisseling van water, riet, grasland en wandelpaden. Deze afwisseling biedt plaats aan een bijzonder gezelschap van weide- en moerasvogels, die in elk jaargetijde in grote aantallen te bewonderen zijn. Hoewel het gebied nog volop in ontwikkeling is, en de natuur ieder jaar en verandert, zijn verschillende soorten eenden en ganzen vaste bezoekers. Een korte wandeling over de kleidijk voert naar een zitbank in de vorm van een hart. Net als het observatieplatform (het balkon van verlangen) aan de Hogedijk is deze 'Groene Hartbank' een creatie van kunstenaar Jack van Mildert. Wie op deze bijzondere bank zit, heeft een schitterend uitzicht over de plasjes met hun grillige oevers en de vele vogels die zich daar ophouden.

Negeer de bocht naar rechts en ga rechtdoor het fietspad op: "Pad in de Noordsche Buurtpolder". Aan het eind linksaf richting Noordse Dorpsweg, onmiddellijk met de bocht naar rechts: Prolkade. 100m voor het einde van deze weg rechtsaf het fietspad de "Hogedijk" oprijden. Nadat u aan uw linkerkant een café bent gepasseerd rijdt u over een veerooster. Stap daar even af en kijk rechts van u de polder in.

5 Nieuwe natuur Polders Nieuwkoop en Zevenhoven

Deze droogmakerij ligt gemiddeld zes meter dieper dan de dijk waarop u staat. Hier zal een nieuw natuurgebied van ca. 300 ha ontstaan. Er komt een natuurlijker (hoger en wisselend) waterpeil en een kade om het gebied. Natuurmonumenten heeft een aantal landerijen aangekocht. De verkoop gebeurt altijd op vrijwillige basis. In de toekomst vindt u hier waterrijke natuur die dan deel uitmaakt van de 'natte as' tussen de Nieuwkoopse Plassen en Botshol. Door deze 'natte as' ontstaat een groter leefgebied voor dieren en planten.

Volg het fietspad richting Nieuwkoop. In Nieuwkoop als de weg scherp naar rechts afbuigt, oversteken en links aan houden (Dorpsstraat). Hier ziet u direct aan uw linker hand Bezoekerscentrum Nieuwkoopse Plassen van Natuurmonumenten dat open is vanaf de tweede helft van 2008.

6 Bezoekerscentrum Nieuwkoopse Plassen

Gaat u vooral eens naar binnen! Natuurmonumenten-medewerkers ontvangen u graag in dit prachtige bezoekerscentrum. Ontdek de geheimen van het onderwaterleven in de Nieuwkoopse Plassen. Neem de plaats in van de boswachter of besluit wat het waterpeil moet zijn. In de winkel van Natuurmonumenten vindt u misschien een mooie herinnering of net dát cadeau waarnaar u opzoek bent. Vanaf april 2008 is het restaurant open en hier, of op het terras-aan-de-plas kunt u genieten van alles dat restaurant Tijsterman te bieden heeft .

(Alternatief startpunt)

Na een bezoek aan het bezoekerscentrum verlaat u het erf en slaat linksaf de Dorpsstraat in. U passeert links de Nieuwkoopse toren. Na 2 km. linksaf een klein bruggetje over en het fietspad op richting Meije. Na 3 km. ziet u de watertoren van Meije (Het Potlood). Na de watertoren linksaf de weg op richting Zegveld en doorfietsen tot de kerk in Meije.

7 Meije en natuurontwikkeling

Het dorp Meije bestaat uit een lint van boerderijen. De graslanden ten noorden van Meije sluiten aan op de Nieuwkoopse Plassen. In de toekomst moeten ze een eenheid vormen. Natuurmonumenten heeft een deel van deze graslanden in eigendom. Vanwege de landbouw is het waterpeil hier en daar nog laag. Door peilverhoging zullen steltlopers als grutto, tureluur en watersnip hier straks komen broeden en voedsel zoeken. Ook biedt het nieuwe kansen voor libellen en zeldzame moerasvlinders. En mogen we planten als dotter, moerasviooltje en gele lis verwachten.

Bij de kerk slaat u rechtsaf richting Zegveld en Woerden: de Hazekade. Bekijk na ruim één kilometer eens de slootkant aan uw linkerzijde.

8 Slootkantbeheer

In deze sloot kunt u krabbescheer zien drijven. Als deze moerasplant voorkomt, weet u dat het water van goede kwaliteit is. Op de oevers bloeien in voorjaar en zomer lisdodde, moerasspirea en zwanebloem. Dit bewijst dat de boeren hier aan natuurlijk slootkantbeheer doen: nabij sloten gebruiken ze geen kunstmest en bestrijdingsmiddelen. Ook zijn ze voorzichtig met maaien.

Aan het eind van de Hazekade, zo'n 50 meter voor de bocht naar links, hebt u een mooi doorkijkje naar rechts. Stap hier even af.

9 Landinrichting Bodegraven-Noord

Dit gebied wordt opnieuw ingericht. Hier komt 500 ha nieuwe natuur. Een aantal kades, die u in het landschap herkent aan de houten hekken (Noordzijdskaide, Meijekade en Rietveldse kade) vormt de ruggengraat ervan. Natuurmonumenten wil de samenwerking met de landbouw hier uitbreiden. Op dit moment loopt een experiment, waarbij boeren op eigen land én op land van Natuurmonumenten aan natuurbeheer doen. Dit gebeurt samen met onder andere twee agrarische natuurverenigingen. Op termijn wordt het waterpeil omhoog gebracht en zal het gangbare agrarisch gebruik in het reservaatdeel niet meer mogelijk zijn. Door het aangepaste beheer ontstaat een afwisselend gebied met schraallanden, bloemrijke hooilanden en moerasstroken.

In Zegveld op de kruising rechtsaf richting Woerden. Na 4 km passeert u de gemeentegrens van Woerden. Op T-splitsing linksaf richting centrum. Op Y-splitsing links aanhouden (fietsbordje doorgaand verkeer). Stoplichten rechtdoor. Met bocht mee naar rechts richting centrum. Meteen daarna op Y-splitsing linksaf. De gracht ligt nu aan uw rechterhand. Niet rechtsaf de brug over maar rechtdoor. Rechts aanhouden en met bocht mee naar links (= fietspad). T-splitsing rechtsaf en rechtdoor fietsen tot aan de weg. Hier rechtsaf en meteen (bij stoplichten) links. Ga rechtdoor. Het NS-station ligt rechts voor u.

Fietsuur

Wij adviseren u vooraf te reserveren.

Fietspunt BV, Stationsplein-noord 10, 3445 AD Woerden.
Tel 0348-422433

Tweewielers Borst, Nieuwveenseweg 21, 2421 LA Nieuwkoop.
Tel 0172-572983

Doe mee met Natuurmonumenten

Natuurmonumenten is een vereniging van ruim 875.000 leden, met een gezamenlijk doel: zorgen voor natuur in Nederland. Daarom verwerven en beheren we natuurgebieden – het zijn er inmiddels 345 met een gezamenlijke oppervlakte van 100.000 hectare. Zo houden we Nederland open en groen, en kunnen we blijven genieten van de natuur. Uw steun is daarbij hard nodig. Doe mee, geef op giro 9933. Of word lid, het kan al vanaf twee euro per maand.

Natuurmonumenten
Postbus 9955
1243 ZS 's-Graveland
T (035) 655 99 11
www.natuurmonumenten.nl

Natuurmonumenten. Als je van Nederland houdt.

